

LUD

Wychodzi dwa razy na tydzień: w wtorki i piątki, wieczorem

Redaktor odpowiedzialny: **Henryk Żerek**
 Wydawca i redaktor: **Książka Jan Palka**

Redakcja i Administracja
 otwarte są codziennie (prócz niedziel i świąt kościelnych):
 od 8 — 11 go rano i
 od 1 — 5 godz po południu
 Telefon: 1493

PRENUMERATA: W Brazylii 150000 płatna z góry; półrocznie 8000, w Argentynie 6 pezów; w Polsce rocznie 14 zł. (P. K. O. Nr. 197.311, Warszawa); w Ameryce Północnej 2,50 dolary; w Urugwaju 4 pezy urugwajskie.

Ceny ogłoszeń: — Ogłoszenia tylko góry płatne.
 Do 3 cm szerokości przez 1 lam do 3 razy 5000
 Od 1 „ „ 1 „ za każdy raz na stronie ogłoszeń 8300
 Od rocznych ogłoszeń zgóry zapłaconych na stronie ogłoszeń 40 proc. zniżki
 Ogłoszenia w tekście według umowy. Od nekrologów 4 cm szerokości przez 1 lam 34000

Jornal polonez „LUD” publico-se a noite
terças — e sextas-feiras
Curitiba, 24 de março de 1939

CENA NUMERU 300 rejsów.
W Kurytybie do nabycia w sklepach pp.: R. Piekarza - Kubisa i Floreckiego.
W S. Paulo: w kioskach na dworcu Luz, Sorocabana i przy kościele Matki Boskiej na Pom Retiro
W P. Alegre: G. Kulesza Filho, rua do Parque 507 oraz przy kościele polskim rua S. Eduardo 920

Hitler zagarnął Klajpedę

L o n d y n , 22 — Wojska niemieckie zajęły wczoraj terytorium Klajpedy (niemiecka nazwa — Memel), przylączając go do Rzeszy niemieckiej.

Kilka dni temu Hitler zaprosił do Berlina ministra Spraw Zagranicznych Litwy i tam postawił mu »ultimatum« by w ciągu czterech dni Litwa zdecydowała się pokojowo oddać Klajpedę, bo jeżeli tego nie uczyni, wtedy Niemcy siłą zabiorą nie tylko Klajpedę ale i całą Litwę.

Rząd Litwy wobec takiej groźby wybrał pierwsze; oddał pokojowo Klajpedę Niemcom.

Klajpeda, znana pod niemiecką nazwą: Memel, jest to miasto portowe, położone przy ujściu żeglugaowej rzeki Dangu do zalewu Kuronńskiego, nad cieśniną, która łączy ten zalew z Morzem Bałtyckim. Obecnie do Klajpedy należą terytorium na które się składają pobliskie okolice, tak że razem liczy 2.657 kilometrów kwadratowych a 142.483 mieszkańców. Ludność tu jest mieszaną: Niemcy i Litwini; mieszkańcy trudnią się uprawą roli, chowem bydła i rybołówstwem.

Tuż po wojnie światowej, traktatem wersalskim (1919) stworzono z Klajpedy wolne miasto na wzór Wolnego Miasta Gdańska. W Wolnym Mieście Klajpedy re-

zydował »wysoki komisarz« Ligi Narodów.

W 1923 roku litewscy szaulisi siłą zajęli Klajpedę i przyłączyli do Litwy; w 1924 roku Rada Ambasadorów zrzekła się swych praw do Klajpedy, pozostawiając ją przy Litwie i potwierdziła to również tak zwana konwencja klajpedzka w której brało udział kilka państw zainteresowanych tą kwestią. Okręg klajpedzki miał osobny statut, zapewniający mu pełny samorząd.

W ostatnich latach, uzyskali duże wpływy w Klajpedzie Niemcy-naziści, którzy stale dążyli do oderwania jej od Litwy a przyłączenia się do Niemiec.

Dla Litwy utrata Klajpedy jest wielkim ciosem, ponieważ jest to jedyny większy port litewski.

To też z wielkim żalem i niechętnie wojska litewskie opuściły w ubiegły wtorek całe terytorium klajpedzkie; mimo pokojowości Litwy pomiędzy żołnierzami litewskimi a niemieckimi doszło do wielu zajść.

Zajęcie Klajpedy przez Niemców, wywołało w świecie nowe oburzenie przeciw niemieckiej zachłanności i zapewne przyspieszy porozumienie się zagrożonych państw do połączenia się w jeden silny blok, któryby położył kres niemieckiemu imperializmowi.

Powrócił kanclerz Osvaldo Aranha

R i o , 23 — Na pokładzie statku »Argentina«, powrócił ze Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej minister Spraw Zagranicznych Brazylii, dr Osvaldo Aranha, który, jak wiadomo, doprowadził do zawarcia bardzo korzystnej dla Brazylii umowy z rządem północno-amerykańskim.

Powracającemu kanclerzowi Brazylii zgotowano w porcie riockim owacyjne przyjęcie, w którym, między innymi, wziął udział: minister Skarbu p. Souza Costa,

Afranio de Mello Franco, interwentor Henryk Dodsworth, Lourival Fontes i wielu innych przedstawicieli władz. Powitalne przemówienie wygłosił interwentor Dodsworth, podnosząc zasługi kanclerza w sprawie umowy brazylijsko-amerykańskiej.

Następnie minister Osvaldo Aranha udał się do Petropolis, gdzie bawiącemu tam Prezydentowi Republiki złożył sprawozdanie ze swej podróży do Stanów Zjednoczonych.

50-lecie Ignacego Domeyki

R i o , 19 (Pat) — W roku bieżącym mija 50 lat od zgonu Ignacego Domeyki, polskiego uczonego zasłużonego dla kultury państw południowo-amerykańskich.

Warto też przypomnieć, kim był ten wybitny Polak i jaką rolę odegrał w życiu Ameryki łacińskiej. Domeyko urodził się w 1801 roku w dobrach Niedzwiedzie na Litwie. Wyższe studia odbywał w uniwersytecie wileńskim pod kierunkiem Jundziłła i braci Śniadeckich. W tym okresie swego życia stykał się z Adamem Mickiewiczem i jako członek stowarzyszenia filaretów należy do najbliższego otoczenia poety. Uzupełniwszy wykształcenie w paryskiej szkole górniczej zostaje powołany przez rząd republiki Chile na katedrę geologii i chemii do nowozałożonego uniwersytetu w Cogimbo przeniesionego następnie do Santiago.

W roku 1837 odplywa z Euro-

peji do Chile, gdzie pozostaje 40 lat. Przez ten czas obok wykładów i pracy laboratoryjnej, Domeyko oddaje się poszukiwaniom odkrywczym, w dziedzinie górnictwa. Praca jego uwieczniona zostaje powożeniem. Przez odkrycie pokładów rud metalowych Domeyko kładzie podwaliny pod współczesny szeroko rozbudowany przemysł górniczy republiki chilijskiej. Jako najwyższy sędzia rozjemczy w sprawach górniczych, rostrzyga Domeyko spory między właścicielami kopalń. Dla załatwienia jednego z takich sporów odbywa niebezpieczną pełną przygód podróż do zupełnie dzikiej podówczas Araukanii, której dokładny opis wydał w obszernym dziele. Te, tak różnorodne zajęcia, nie przeszkadzają Domeyce w pisaniu wybitnych dzieł naukowych i utrzymywaniu żywego kontaktu z prasą polską i francuską. W chwilach wolnych od zajęć, pisze obszernie

pamiętniki a nawet tłumaczone dzieła świętej Teresy. W 1884 roku odbywa podróż do Europy, a następnie do Ziemi Świętej. Powróciwszy do rodzinnego majątku, pograża się w ciszy litewskiego zaścianka. Ale niepomahowana energia nie pozwala usiedzieć mu na miejscu. Osiemdziesięciokilkuletni uczonej decyduje się na powrót do Chile. Długa podróż morską wyczerpuje siły starca, tak że gdy okręt dobija do brzegu amerykańskiego, nie jest już w stanie opuścić łoża. Przywieziony do Santiago umiera w 1889 roku i pochowany zostaje z honorami należnymi dostojnikom państwowym.

TELEGRAM PIUSA XII DO MINISTRA BENTO FARIA

Minister Bento Faria, prezes Najwyższego Trybunału Federalnego, otrzymał od papieża Piusa XII następujący telegram:
»Miażdż Watykan, 21 — W odpowiedzi na szereg życzenia W. Eksceleencji, papież Pius XII, przesyła ojcowski błogosławieństwo. — Kardynał Maglione.

POWRÓT INTERVENTORA MANOELA RIBASA

Powrócił do Kurytyby interwentor Manoel Ribas, który bawił od soboty w Ponta Grossa, dokąd udał się by dokonać otwarcia II-giej Wystawy Bydła w Paranie.

Interwentor Parany jest zupełnie zadowolony z wystawy, która naprawdę zdobyła sobie duży sukces.

POŻYCZKA DLA BRAZYLII

Z Waszyngtonu donoszą, że projekt, który ma upoważnić rząd północno-amerykański do udzielenia pożyczki Brazylii w sumie 50 milionów dolarów w złocie, na utworzenie Centralnego Banku Rezerwowego, jest już na ukończeniu. Będzie on następnie przedstawiony na Kongresie, który zdecyduje o udzieleniu pożyczki.

Odbywają się również w dalszym ciągu przygotowania, do założenia towarzystwa brazylijsko-amerykańskiego w sprawie rozwoju przemysłowego w Brazylii.

OSTATNIE TELEGRAMY 18.000 uwiecznionych.

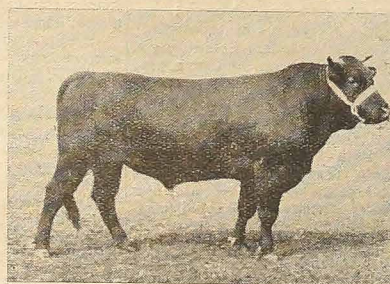
P r a g a , 23 — Policja niemiecka dokonała w ostatnich dniach w Czechach i na Morawach bardzo wiele uwiecznień; około 18.000 osób aresztowano.

Aresztowań dokonują Niemcy niekiedy z błądnych przyczyn; jedną kobietę aresztowano za to, że opowiadała, iż żołnierze niemieccy mają brudne uniformy. Inną kobietę aresztowano dlatego, że krytykowała Niemców, iż chcą oni przemieścić Pragę na Berlin.

Kompanii Telefonicznej w Pradze przydzielono 180 słucharek, którzy mają podsłuchiwać rozmowy telefoniczne.

POLSKIE BYDŁO CZERWONE NA WYSTAWIE W PONTA GROSSIE

W Ponta Grossie odbywa się obecnie Wystawa zwierząt domowych i ptactwa. Wystawa ta zgromadziła ze wszystkich zakątków naszego Stanu wielką ilość pięknych okazów zwierząt domowych i ptactwa. Między innymi okazami bydła wyróżnia się na wystawie stawka polskiego czerwonego bydła z wzorowej obory z kolonii Affonso Penna, z pośród którego jeden buhaj zdobył znaczne wyróżnienie. Należy podkreślić, że wystawa ta świadczy o znacznym rozwoju hodowli zwierząt domowych i ptactwa w Paranie, co jest przede wszystkim niewątpliwą заслуżą obecnego interwentora Parany, p. Manoela Ribasa, z zamiłowaniem zwołanego gospodarza i wielkiego znawcy spraw gospodarczych. Wystawę zwiedza bardzo wielu rolników.

Stany Zjednoczone

niepokoją się rozwojem lotnictwa niemieckiego w Ameryce Południowej.

Dzienniki północno-amerykańskie piszą:

Władze amerykańskie pilnują bacznie tego co Niemcy robią w Południowej Ameryce w rozwoju awiatyki handlowej, zastanawiając się nad tym, jaki rozwój ten może mieć znaczenie militarne.

Linie niemieckie dokonują przeglądów założenia kilku nowych linii powietrznych. Wprawdzie żaden z odpowiedzialnych urzędników amerykańskich nie uważa tego rozwoju lotnictwa niemieckiego w krajach Południowej Ameryki za natychmiastową groźbę dla bezpieczeństwa Zachodniej Półkuli i dla obrony Stanów Zjednoczonych, jednakże nie przeczoza się możliwości niebezpieczeństwa tych linii na wypadek wojny a świadomość istnienia tego niebezpieczeństwa grała ważną rolę w ogólnym programie obronnym Stanów Zjednoczonych, a w szczególności w znaczeniu obrony Kanału Panamskiego i w wysunięciu amerykańskich linii obronnych dalej na południe.

Do programu tego wchodzi następujące posunięcia:

Prośba Prezydenta Roosevelta, o wyznaczenie 27.000.000 dolarów na wzmocnienie obrony Kanału Panamskiego i powiększenie jego garnizonu wojskowego.

Rozważany przez armię i flotę rozwój obrony Puerto Rico kosztem 25.000.000 dolarów jako potężne

ogniwo w łańcuchu obronnym na morzu Karaibskim.

Wznowienie dyskusji nad propozycją zbudowania drugiego między-oceanicznego kanału przez Nikaragwę, lub zbudowanie trzeciej serii szluzów w Kanale Panamskim.

Układy z Dominikańską Republiką, w celu nabycia długoterminowego kontraktu wynajmu Zatok Samana, która uważana jest za jedną z najlepszych w świecie naturalnych przystani dla okrętów. Jeżeli układy się powiedzą, planowane jest pobudowanie tam silnej bazy flotowej.

Niemieckie linie powietrzne, działające na podstawie bezpośrednich i pośrednich subsydiów, rozszerzają się w ostatnich miesiącach coraz bardziej.

Linie niemieckie nie tylko mają równą ilość linii handlowych z amerykańskimi, ale wprowadzają nowe. Obiecują one utrzymać szybszą i częstszą obsługę od linii amerykańskich.

Projektowane nowe linie niemieckie biegną z Rio de Janeiro do Buenos Aires, stamtąd poprzez Andy do Chile i wzdłuż zachodniego wybrzeża do Peru, Ekwadoru i Kolumbii. Wstępnych lotów dokonano już na projektowanej linii z Rio de Janeiro prosto ponad ogromną puszcza środkowo-brazylijską do Bogoty w Kolumbii.

Tysiące osób wystaje przed gmachami Polcji Politycznej, by uzyskać pozwolenie i paszport na wyjazd zagranicę.

Oprócz żydów ucieka także z Czecho-Słowacji bardzo wielu cyganów.

1.000 samolotów czeskich wyładowało zagranicę.

L o n d y n , 23 — Korespondent londyńskiego dziennika »Daily Express« donosi, że około 1.000 samolotów czeskich wyładowało zagranicą; w Polsce, Jugosławii a nawet w Rosji; lotnicy nie chcieli poddać się i wydawać samolotów niemiecom. Z lotniska w Pradze zniknęły znaczne zapasy

gazoliny, a tak samo wiele broni z fabryk Skody.

W tajemniczy sposób ktoś zabierał tajne formuły fabrykacji cementu używanego do budowy fortyfikacji krajowych a także wyrobu stali.

Z Gdańska do Gdyni.

W a r s z a w a , 22 — Generalny konsul Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej został przeniesiony z Gdańska do Gdyni.

Zgon uczonego.

R i o , 19 (Pat) — Zmarł we Lwowie w 70 roku życia s. p. Władysław Szymonowicz, profesor Uniwersytetu Lwowskiego, odkrywca adrenaliny, autor dzie-

Wobec zbliżających się ŚWIĄT WIELKONOCY życzymy Wszystkim

Wesołego „Alleluja“!

Aby móc wszelkim życzeniom PUNKTUALNIE zadość uczynić, uprasza się o wczesne zamówienia naszego wybornego i w całej

Brazylii słynnego piwa, a szczególnie

Imperial-Pilsen i Atlantica Extra

(ze słodu polskiego)

Pilsen - Nacional i Democrata

(ze słodu narodowego)

SZOPSY

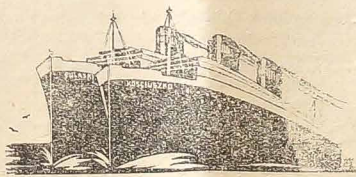
najsmaczniejsze w beczułkach lub w butelkach, które dodają każdemu humoru, aby wesoło i ochoczo obchodzić nasze Święta.

RÓŻNE LIMONADY każdego gatunku.

Browar „Atlantica“

w Kurytybie — Avenida Iguassú, Nr. 153
Telefon Nr. 790 lub 791.

Gdynia - Ameryka

LINE ŻEGLUGOWE S. A.
LINIA POŁUDNIOWO-AMERYKAŃSKA
Lampport & Holt Line — Rio de Janeiro.
Komunikacja na naszej polskiej linii okrętowej odbywa się regularnie polskim okrętem pośpiesznym

» P U Ł A S K I «

Rozkład jazdy z Polski do Ameryki Południowej:			
Odjazd:	Pułaski	Pułaski	Pułaski
z Gdyni			21 4 39
Kiel-Holtenau			22 4 39
Dakar			1 5 39
Rio de Janeiro			10 5 39
Santos			11 5 39
Montevideo			14 5 39
Buenos Aires			15 5 39

Odjazd do Europy

Odjazd:	Pułaski	Pułaski	Pułaski
Buenos Aires			20 5 39
Santos			24 5 39
Rio de Janeiro			25 5 39
Victorii			26 5 39
Dakar	14 39		3 6 39
Boulogne	9 4 39		11 6 39
Kiel-Holtenau	11 4 39		13 6 39
Gdyni	12 4 39		14 6 39

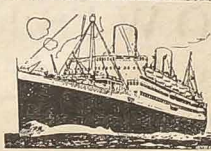
Informacje i sprzedaż kart okrętowych z Polski i do Polski skontaktuj się:

Lampport & Holt Line Ltd.
Rio de Janeiro, Rua 1º de Março, 100.

F. S. Hampshire & Co.
São Paulo, Rua Libero Badaró, 39.

Firma Brazpol (Emiliano & Mazarek)
Kurytyba, Avenida João Pessoa 71, 1-sze piętro.
Caixa Postal, 111. Telefon 1761.

Companhia Navegação das Lagoas.
Porto Alegre, Rua Siqueira Campos 1170-1º

Mala Real Ingleza

„ALCANTARA“ 3-go kwietnia
do Rio, Madeira, Lisabon, Lelxões (via Lisabon), Vigo,
Cherbourg Southampton.

Do Montevideo i Buenos Aires:		Z Santos do Europy:	
H. Patriot	28 marca	Alcantara	3 kwietnia
B. Monarch	11 kwietnia	H. Brigade	3
Almanzora	18	H. Patriot	17
H. Chieftain	25	Almanzora	29

Sprzedaje się szklarki 3-ciej klasy do Europy: jak do Polski, Lotwy, Irlandii, Czechosłowacji, Jugosławii, Austrii, Rumunii, i Bessarabii.

Na podstawie porozumienia istniejącego między rządami Polski i Anglii, pasażerowie-emigranci z Polski posiadający karty wezwania „prepaid“ (chamadas) T wa Royal Mail Lines mają zapewnione takie same traktowanie i ułatwienia z jakich korzystają posiadacze „prepaid“ Linii Gdynia — Ameryka.

Powyższe stosuje się zarówno do nabywców kart jak i do pasażerów w Polsce. Informacji udziela Agencja:

MILLET, GODDARD & Cia., LTDA.
Rua Libero Badaró, 95, São Paulo
lub ROYAL MAIL AGENCIES (Brasil) LIMITED
Agentes da Royal Mail Lines, Limited
RIO DE JANEIRO, SANTOS

Relojoaria Suissa

Relojoaria Joalheira
Ourivesaria

ALBERTO SCHONEWEG, FILHOS & Cia.

Carlitba, Rua São Francisco 211, Tel. 1081, Paraná

Przedmioty złote i srebrne. Biżuterie i towary alfenidowe. Zegarki, łańcuszki, ozdoby brylantowe, obrączki ślubne, broszki, naszyjniki i t. d. Okulary i ewikiery. Artykuły prezentowe w bogatym wyborze.

Naprawy wykonuje się pod gwarancją i po cenach przystępnych.

„Chargeurs Reunis“ „Sud Atlantique“

Francuskie linie okrętowe
Informacji w języku polskim i brazylijskim udziela
P. TEOFIL G. VIDAL

CURITYBA, Rua Barão Rio Branco 209, Paraná.
Specjalne wygody w klasie 3-ej i turystycznej
Kompania ta sprzedaje bilety bezpośrednio do każdego miasta w Polsce i odwrotnie bilety z Polski do Brazylii. Siała bezpośrednia komunikacja z polskiego portu Gdynia z Brazylią i Argentyną.

Skład

„Casas Pernambucanas“

Daje zniżkę 10% na jakich-
bądź i na wszystkich mate-
rialach tu zakupionych i to
w tym miesiącu

Jest to prawdziwa okazja, można zakupić ma-
teriały mocne i o trwałych kolorach a po ce-
nach prawdziwie bajecznie niskich.

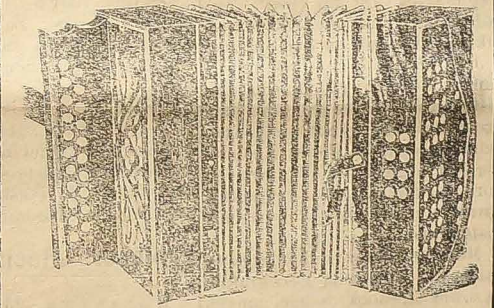
„Casas Pernambucanas“

Jest to najlepszy i najwyborniejszy skład
materiałów w stolicy.

Nie zaniechaj tak ważnej okazji, przy której
możesz uzyskać 10 proc. na zakupionych
materiałach.

„Casas Pernambucanas“

Rua Riachuelo 191 - Telefon 776

Wielki wybór skrzypiec i wiolin, gitar i harmonijek,
mandolin „Cavaquinho“ oraz wiele innych
instrumentów muzycznych.

CASA HERTEL

Pracę Gen. Marques 52, naprzeciw Prefektury

APTEKA TIRADENTES

Aptekarz
KUNO KLEEMANN
Jedyna Polska Apteka w
Kurytybie. Największa
i najtańsza w Paraná.
Pracę Tiradentes 398
Telefon 1048.

Dra.
Regina K. Martenetz
lekarz - Dentysta
Dyplomowana
Ceny dostępne dla wszystkich.
Pracę Tiradentes 398.
Konsultorium:

DR. E. TEMPSKI — Lekarz.

Pierwszy asystent 2-go Oddziału Kliniki Wewnętrznej, Uniwersytetu Paranańskiego. Były hospitant Szpitali polskich. Specjalność: Choroby serca i płuc. Klinika ogólna. Choroby skórne. Leczenie ran i zylaków przez najnowsze metody. Konsultorium. Farmacja Gualra, Telefon 676, rua Mar. Floriano 740, Kurytyba: od godz. 10 do 12 i od 3 - 5. Rezydencja: Rua Silva Jardim 285. Telefon 677. Przyjmuje wezwania w dzień i w nocy.

Auto do wynajęcia

Limuzyna pierwszorzędna,
numer 576, przy Pracę Za-
charias, numer telefonu 520.
Właściciel Józef Kmieć,
szofer zawodowy.

DR. JAN SKALSKI

Chirurg - Dentysta
Wykonuje wszelkie roboty wcho-
dzące w zakres dentystryki szyb-
ko, starannie i tanio.
Przyjmuje w każdej chwili
Rua Emiliano Perneta
Nr. 670.
CURITIBA

LEKCJE SZYCIA I KROJU

Udziela się nauki szycia i kro-
ju sukien według nowoczesnej
mody, tak dla inteligencji, jak
i dla zwykłych osób. Za naukę
gwarantuje się i to w krótkim
czasie. Ceny dla każdego przy-
stępne. Lekcje odbywają się
w dzień i wieczór.
Rua Trajano Reis 477

Kupię w każdej ilości

nasiona
musztardy i lnu
EDMUND WIWIARSKI
Rua
Dezembargador Motta 1316
Curitiba.

Dr. Janina Furmaniak

Schmidinger
Chirurg Dentysta
Wykonuje wszelkie roboty wcho-
dzące w zakres dentystryki szyb-
ko, starannie i tanio.
Mówi się po polsku
Aven. Dr. Jaime Reis 216
(naprzeciw Pałacu Rządowego).

Dr. J. Aleksander
Dobrowolski

Konsult.: od 10-12 i od 3-7
Piac Tiradentes 322.
Klinika ogólna, chirurgia. Le-
czenie zmian kości, zylaków
hemoroidów.
Rua 13 de Maio, 879 —
Telefon 1036

Wesoły kącik

PLOTKI

— Czy oskarżony przyznaje się do pobicia matki i córki oraz do szczenia ich psom. — zapytał sędzia.
— III... tam, niech pan sądziła le-
piej nie wierzy babkimi plotkami, —
odparł lekceważąco oskarżony, mach-
nąwszy pogardliwie ręką w stronę po-
szkodowanych.
— Oskarżony ma odpowiadać na
pytanie, — skarcił go sędzia.
— To też właśnie odpowiadam, że
moja kuma plecie...
— Czy oskarżony jest powinowa-
tym pobitych?
— Jaki tam powinowaty? Do chrztu
dziewięcym trzymałem...
— Kmoir kmoirem, lotr lotrem,
wtrącała cierpko pobita.
— Jakże to było? — zwrócił się
sędzia do uszkodowanej.

— Ano, wynieśm z córką na dwór-
otomanę i dywaniki, żeby ich przetrze-
pacać, a tu na wieżaku jakies od-
darki się dyniają. Słagłam ich na
chwilkę, bo do jedenastej tylko wolno
trzezać i swoje dywaniki rozwiesiam.
Aż tu ona wylatuje i łapie moje
Wandzie w głowę! Ja na to nicnie
mówię, tylko trzepaczka ją w szpon-
drzasłam i powiedziałam: — Jaklem
takim prawem dziecko mi pani ka-
tujesz, cholero jedna! A ona jak nie
rozpusci pyska, jak nie pozrywa
moich dywaników i dawaj jej ciskać
w kaluzę, że się ciele w tem blo-
upackali. Tak ja w te pędy po moje
go starego leca, a ona po swojemu.
Ale mojego gdzie zaniesło, a jej sta-
ry ze swą sobaką wyleciał i jak się
dorwali do nas, to ledwie dozorowa
nie oddeglaja. A moje Wandzie ton
kondel przez ten czas doli, że dziecko
do dziś dnia ma sinitaki. Pokaz Wan-
dzia wysokiemu sądowni

Drodne 13-letnie dziewczę spoj-
rzało z zatenowaniem na sędziego.
— Nie trzasa — uspokoił ją sę-
dzia. — Co oskarżony ma do powie-
dzenia?
— Po pierwsze, nie żaden kondel,
ale szpic jest oryginalny i w kagan-
cu lata, więc nie gryzie. A jak mu
dziewczyna na nogę nastąpiła, to
mogł ją minimalnie pochamrać z
figliw...
— Czy oskarżony bi oskarżoną?
— Mówią panu sędziemu, że ba-
skie plotki... Jak się z moją starą
zaczęły tarmosić, to musowo było ich
rozsortować, bo by sobie slipta wy-
drapaly...
— A dlaczego dozoreczyni przycho-
dziła z pomocą?
— Bo jak ona zaczęła mramczyć
na całe podwórko, to wszyscy my-
śleli, że ja ktoś morduje.
Sąd doszedł do wniosku, że wina
była po obu stronach i aniewinnili

oskarżonego zalecając kumom na
przyszłość większą delikatność w
wzajemnych stosunkach.
Walka o byt.
Słynny profesor, badacz flory pod-
zwrotnikowej, podczas swaj ostatniej
podróży do Afryki wpadł w rąco lu-
dźzery. Dzięki ostrzy nóż, pal na
ruszt jest po chwili przygotowany.
Professor obserwując całą cesar-
nię i nie widząc żadnego ratunku sta-
ra się przemówić do sumienia ludo-
żery:
— Mój litosć nade mną — mam
zonę i czworo dzieci, o które muszę
się troszczyć.
— Ja też! — mruczy dziłkus.
Odwieczali się.
— Po-żęstaj mnie cygarem.
— Niestety, odwyczałem się...
— Od palenia?
— Nie, od często wiania...

Służąca

Potrzeba służącej, która umie
gotować, dla małej rodziny i do
obsług domowych.
Avenida João Pessoa 16
CASA MAX

KOLONIŚCI

Najlepsze i najsolidniejsze na-
rzędzia gospodarskie i rolnicze
jak: Ostrza do pługów, ham-
ulce do wozów, młockar-
nie i wiele innych sprze-
tów wyrabia znany w Paraná
Zakład Mechaniczny
Stanisława Szczyplora
w Contenda, via Guajuvira
Paraná

STANOWISKO POLSKI wobec aktualnych zagadnień polityki zagranicznej

Rio, 19 (Pat) — Na posiedzeniu senackiej komisji spraw zagranicznych (w dniu 11 marca) minister Beck wygłosił przemówienie, w którym, odpowiadając na pytania senatorów, przedstawił stanowisko Polski wobec aktualnych zagadnień polityki zagranicznej. Było to pewnego rodzaju exposé, i zawierało szeroki zakres zagadnień począwszy od stosunków z sąsiedziami a skończywszy na sprawach kolonialnych i kwestii żydowskiej.

Mowę rozpoczął minister Beck od szczegółowego omówienia stosunków z Czecho-Słowacją.

Dalsze słowa minister Beck poświęcił Słowacji, uważając za rzecz słuszną, ażeby dać temu narodowi możność odgrywania w polityce roli podmiotu, a nie tylko przedmiotu. To stanowisko nadal jest dla Polski miarodajne.

Mniej prostą jest sprawa trzeciej prowincji, wchodzącej w skład Czecho-Słowacji, to jest Rusi Podkarpackiej. Motywy postępowania rządu polskiego w tej sprawie były dwójakiej natury. Jednym była troska natury ogólnej o przyszłe losy polityczne tak zwanego rejonu naddunajskiego, drugim, były względy bardziej bezpośrednio obchodzące Polskę. Patrząc na mapę Czecho-Słowacji, oraz na aspiracje sąsiadów tej republiki, zatrzymaliśmy się na tym, co nam się wydawało najbardziej logicznym, najbardziej zdrowym na przyszłość. Stąd zyciowości polityki naszego rządu wobec też węgierskich. Warunki ekonomiczne tej prowincji wiążą się ściśle z państwem do którego od wieków należała to jest z Węgrami. Dlatego zatrzymaliśmy się z największą zyciowością na postulatcie węgierskim. Do tej chwili rząd polski nie nabrał przekonania, by takie rozwiązanie nie było słusne.

Jeśli chodzi o stosunek innych państw do tego zagadnienia, minister stwierdził, że jednym z bardzo dodatnich czynników w dziedzinie stosunków Polski z Rumunią jest pogłębienie wzajemnego porozumienia co do wszystkich spraw terytorialnych, w rejonie naddunajskim.

Minister poruszył dalej sprawę tak zwaną ukraińską i scharakteryzował stosunek do niej innych państw. Właściwie masę tu do czynienia jedynie z akcją propagandową i prasową a nie z akcją o charakterze dyplomatycznym. Nie uważabym za słusne, stwierdził minister, identyfikowanie głosów prasy tego czy innego państwa, ze stanowiskiem rządu tegoż państwa.

Zagadnienie jest dla Polski interesujące, i jest rzeczą mało prawdopodobną, żeby ktokolwiek kto zamierzałby zajmować się tym problemem mógł przejść do porządku nad stanowiskiem rządu polskiego w tej sprawie.

Sprawa wzajemnych stosunków ze Związkiem Sowieckim

jest jasna. Polityka polska wobec tego zagadnienia jest absolutnie konsekwentna i nie podlega zmianom. Szkalistym ustaleniom zdrowego sąsiedztwa i wzajemnego respektu dla słusznych interesów i utrwaliliśmy te dążenia w pakcie o nieagresji. W roku ubiegłym było pewne napięcie. Wykorzystaliśmy jednak uspokojenie atmosfery, żeby drogą wzajemnych deklaracji ślady tego napięcia usunąć.

Odpowiadając na pytanie o pracach komisji mieszanej polsko-niemieckiej

w sprawach obu mniejszości narodowych, minister zaznaczył, że deklaracje rządu polskiego i niemieckiego, o mniejszościach były dwiema równoległymi deklaracjami jednostronnymi, które nie przewidują powołania komisji mieszanej jako stałego organu. Wydało się jednak pożytecznym, żeby badania stanu faktycznego i warunków życia w jakich znajdują się

mniejszość polska i niemiecka, były prowadzone nie tylko przez czynniki dyplomatyczne, ale i przez organy administracji wewnętrznej które stykają się na co dzień z tym problemem. Minister wyraził nadzieję, że te środki pozwolą skutecznie zastosować w życiu zasady deklaracji.

Co się tyczy Bałtyku, którym Polska się interesuje stosunki polityczne w tej części Europy rozwijają się w sposób zdrowy. Rząd polski odnosi się do państw tam leżących w sposób przyjazny. Mielśmy też dowody, że polityka polska znajduje zrozumienie u rządów tych państw.

Sprawa gdańska jest bardzo skomplikowana.

Same meritum jest przedmiotem najwyższej troski i uwagi, ze względu na to, że Wolnemu Miastu dano ustroj szczególnie skomplikowany przez wprowadzenie czynnika Ligi Narodów w postaci Wielkiego Komisarza, dając mu wielkie prerogatywy a nie zapewniając żadnych technicznych środków, któreby pozwoliły spełnić zadania zastrzeżone dla Ligi. Z Gdańska zrobiono obiekt przetargu bez związku z interesami ludności gdańskiej i państwa polskiego. Uzyskaliśmy pewien postęp, szukając bezpośredniego ułożenia stosunków z senatem gdańskim. Ponieważ istotne fundamenty, na których powstało i rozwija

się miasto Gdańsk, są stałe, jest nadzieja, że przyszłość da się ułożyć w sposób rozsądny i zgodny z interesami Polski. Co się tyczy ostatnich incydentów, wydarzyły się one głównie na politechnice gdańskiej. Ze względu na duże znaczenie moralne tej sprawy, a zarazem i materialne, rząd wziął na siebie interwencje. Przez porozumienie komisarza gen. R. P. z senatem Gdańskim, mają być zapewnione warunki normalnych studiów i szacunek należny studentom polskim.

W dalszym ciągu minister Beck zapowiedział bliską nominację ambasadora polskiego przy stolicy apostołskiej, po czym przeszedł do omówienia spraw kolonialnych.

Nasze potrzeby kolonialne były i są wysuwane przez rząd przy każdej sposobności. Motywem jest chęć zaspokojenia potrzeb i konieczności naszego życia społecznego i państwowego. Potrzeby Polski w dziedzinie kolonii i surowców podstawione zostały na terenie międzynarodowym w 1935 roku. Zgłosiliśmy potrzeby, wyrażając przekonanie, że o ile sprawa ta stanie się przedmiotem debat międzynarodowych, Polska znajdzie miejsce przy stole obrad. Ostatnio rejestrujemy fakty, coraz przychylniejszego traktowania naszych potrzeb przez inne czynniki w tym problemacie zainteresowane. Starania Polski w

sprawie kolonii idą w kierunku podejścia zagadnienia od strony przyjaznej współpracy.

Minister wspominał dalej o sprawie

emigracji żydowskiej.

Stanowi ona pododdział w całości zagadnienia emigracyjnego Polski. Problem ten wynika przede wszystkim z przyczyn społecznych i gospodarczych kraju. Równocześnie jednak zastrzega się strona polityczna i psychiczna tego zagadnienia. Dlatego rząd w trosce o uprzedzenie narastających trudności postawił sprawę na forum międzynarodowym. Przy wysiłku i dobrej woli państw, mających odpowiednie tereny emigracyjne, oraz przy współpracy z samymi żydami, sprawę da się załatwić. Oba te czynniki uznają słusność akcji Polski. Na terenie międzynarodowym widać coraz większe zrozumienie dla problemu emigracji żydowskiej, a w kręgach żydowskich w Polsce zaznaczył się postęp w tej dziedzinie pod postacią stworzenia żydowskiego komitetu emigracyjnego.

Pozostawiając omówienie szczegółów sprawy żydowskiej do exposé, które wygłosi 16 marca w sejmowej komisji spraw zagranicznych, minister Beck zakończył przemówienie odpowiedzią na pytanie w sprawie polskiej emigracji w Brazylii. Na tym terenie stwierdził — mieliśmy okres bardzo trudny. Niedawno mianowany tam został nowy poseł (Dr. Tadeusz Skowroński) a w zagadnieniu emigracyjnym dał się zauważyć pewien postęp.

wykresy i fotografie z tych wypraw posłamy na wystawę, gdzie zajmiemy kilka sal. Do tego dojdzie bogata literatura popularna, materiały zebrane przez zesłańców polskich na syberii, głównie Dyboskiego i śp. Piwowara, oraz z wyprawy profesora Dobrowolskiego w 1898 roku Organizacja, udziału Polski w wystawie zajmie specjalny komitet złożony z przedstawicieli instytutów i towarzystw, które brały udział w dotychczasowych

Na czelu komitetu stanął znany badacz polski i podróżny, profesor Dobrowolski.

Zagadnienie Morsko-Kolonialne Polski wobec opinii publicznej.

Rio, 19 (Pat) — Idee morskie znajdują w Polsce coraz głębsze zrozumienie i ogarniają coraz to szersze masy obywateli. Wyrazem tego stała się wielka manifestacja akademików warszawskich, którzy na akademii w Teatrze Narodowym wobec rektorów wyższych uczelni i zarządu Ligi Morskiej i kolonialnej uchwalili rezolucję wyrażającą zdecydowaną wolę posiadania przez Polskę kolonii i podkreślając konieczność rozwoju kraju, jako mocarstwa morskiego. Przemawiając na akademii, prezes LMK, generał Kwaśniewski wykpił doniosłość tych spraw. Zaniedbane przez Polskę w przeszłości nabrały dziś pierwszorzędного znaczenia, i wysuwają się na czoło zagadnień państwowych. Polsce niezbędne są tereny kolonialne zarówno ze względów gospodarczych, jak dla ugruntowania jej potęgi morskiej, koniecznej w epokę powszechnego wyścigu zbrojeń. Zarówno władze jak i całe społeczeństwo winny nieustannie czuwać nad wzmocnieniem obrony polskiego wybrzeża i popierać rozwój własnej floty handlowej.

Zebrała młodzież podchwyciła apel mowcy i chce przyczynić się do jego realizacji, uchwalia opodatkować się na kupno łodzi wojennej, seig:acza morskiego, który złoży w darze marynarce wojennej.

Iskierki Polskiego Radia

Warszawa, 24 — W stolicy Polski przeprowadzono próbną alarm wojenny; w ciągu trzech dni Warszawa zachowywała się tak, jak gdyby jej groził atak lotniczy; a więc: nie zapalano światła w mieszkaniach, unikano chodzenia po otwartych ulicach i placach, przygotowano schrony przed bombami, jednym słowem, Warszawa żyła pod wrażeniem pozornej wojny. Próbną alarm okazał, że ludność stolicy wykazuje dużą dyscyplinę i zrozumienie podobnych ćwiczeń; na wypadek wojny, ludność, po takich próbnym alarmach będzie już oswojona z atakami nieprzyjaciół.

W tych dniach władze mają przeprowadzić jeszcze w Warszawie próbną alarm przeciwgazowy.

— Odybła się konferencja polsko-węgierska, na której omawiano sprawę uregulowania komunikacji kolejowej pomiędzy Polską a Węgrami.

— Ks. Kardynał Villeneuve-Prismas Kanady, udzielił w Poznaniu wywiadu dziennikarzom. Do stołny gość oświadczył, że jest wzruszony polską gościnnością, podziwia rozwój Polski na każdym polu, wyjeżdża z kraju oczarowany pięknem przyrody polskiej.

Warszawa, 23 — Duchowność katolicka z Zaolzia ufundowała dla wojska polskiego wspaniałą dział polowy.

— Prezydent Mościcki przyjął Marszałka Śmigłego Rydzę, premiera Składkowskiego i wice-premiera Kwiatkowskiego; odbył z nimi ważne narady.

Polska pozostanie neutralną

Warszawa, 22 — W ostatnich dniach Ministerstwo Spraw Zagranicznych Polski wykazuje niezwykłą ruchliwość polityczną.

Ostatnio bawił w Warszawie minister Spraw Zagranicznych Estonii, p. Karol Selter; odbył on konferencję z ministrem Beckiem.

Ambasador Wielkiej Brytanii w Warszawie, p. Howard Kennard, odbył konferencję z podsekretarzem Ministerstwa Spraw Zagranicznych Polski p. Marciszewskim. Ambasador angielski,

jak donoszą, miał poinformować rząd polski o dyplomatycznych krokach, jakie Wielka Brytania zamierza przedsięwziąć i równocześnie zasięgał rady jakie stanowisko zajmie w tej sprawie Polska. Jak krąży wieści, p. Beck nie zamierza zmienić kursu polityki, ani też nie ma zamiaru przyłączyć do żadnych międzynarodowych bloków.

Minister Beck miał podkreślić, że Polskę łączy już sojusz z Francją i ma także pewne zobowiązania wobec Rumunii.

Profesor Maciszewski - wiceministrem Oświaty

Warszawa, 23 (Polskie Radio) — Wiceministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w Polsce został zamianowany p. Seweryn Maciszewski.

(Przyp. Redakcji) P. wiceminister Seweryn Maciszewski jest dobrze znanym w Paranie, bawił tutaj bowiem w 1929 do 1931 roku jako urzędnik konsularny (referent oświatowy) i chętnie brał udział w owych czasach w róż-

nych organizacjach kursach. Paranczyzy zachowują z pobytu p. Maciszewskiego w Paranie dobre wspomnienie. Przed przyjazdem do Parany, p. Maciszewski bawił w tym samym charakterze co w Paranie i w Paryżu. Po odjeździe w 1931 roku do Polski p. Maciszewski był przez kilka lat radcą ministerialnym, a ostatnio kuratorem szkół w województwie wołyńskim.

Tylko Paderewskiego Ameryka tak wita

»Dziennik Zjednoczenia« w Chicago pisze:

»Przybywają do Stanów Zjednoczonych różne wielkości, nawet o głośniejszych w świecie nazwiskach, ale wita ją tylko kółka bezpośrednio nimi zainteresowane. Dla serokich mas amerykańskich pozostają to osobistości zupełnie obce i obojętne. W tej lub owej gazecie ukazuje się dłuższy lub krótszy o nich opis i na tym koniec. Już po paru dniach społeczeństwo amerykańskie zapomina kogo miało czy ma jeszcze wśród siebie; te wielkości nie zdołały wwrzeć na masach silniejszego wrażenia, nie zastrygowały ich, nie pociągały za sobą. Nawet królewskie wizyty przechodzą tu rychło, nie pozostawiając za sobą silniejszego śladu. Gdyż mimo ich stanowisk, choćby najwyższych są to ludzie przeciętni.

Za każdym jednak razem, gdy

amerykańskich teatrów filmowych.

Cztery miesiące zabawi Mistrz Paderewski w Stanach Zjednoczonych. Rozpoczyna swą turę koncertową dnia 1go marca, w którym to dniu usłyszy go Newark, N. J. Zakończy swój triumfalny objazd po Stanach Zjednoczonych koncertem na Madison Square Garden w New Yorku dnia 25 maja, ale ma w zamierze pozostać przez jeden przynajmniej jeszcze miesiąc w tym kraju, ażeby wypożyczyć w którym to czasie odwiedzi główne środowiska polskie w Stanach Zjednoczonych. Czy jednak pozwoli mu na ten wypoczynek rozentuzjazzowane społeczeństwo amerykańskie, wątpić należy.

MIĘDZYNARODOWA WYSTAWA POLARNA

Rio, 19 (Pat) — Polska zgłosiła oficjalnie udział w pierwszej międzynarodowej wystawie polarnej, która odbędzie się w Bergen (Norwegia) w czasie od maja do września 1940 roku. O wystawie, związanych z nią projektach i polskich wyprawach polarnych, podał w prasie kilka szczegółów znany podróżnik podbiegunowy inż. Centkiewicz, uczestnik pierwszej wyprawy w 1932 roku.

W wystawie weźmie udział kilkadziesiąt państw zainteresowanych w wyprawach polarnych, głównie na Biegun Północny. Najbogatszy materiał dadzą niewątpliwie Anglia i Norwegia ale i nasz dorobek jest duży, wprowadzie nie ilościowo, bo badania organizujemy dopiero od lat 7, ale jakościowo-znakomity.

Pierwsza wyprawa polska wyruszyła na Wyspy Niedźwiedzie w roku 1932. Następna w 1934 roku na Spiczberg, trzy lata później badaliśmy Grenlandię a w ub. roku znowu Spiczberg.

Wyniki pierwszej wyprawy ogłoszono drukiem w 4-ech tomach w 1935. Jest to jedyne tak kompletne i szczegółowe wydawnictwo w świecie. Jest ono używane jako materiał naukowy w uniwersytetach amerykańskich. Mapa majora Zawadzkiego z wyprawy w 1934 roku jest najlepszą wykonaną dotąd mapą okolic podbiegunowych. Obecnie przygotowujemy podobną mapę z wyprawą na Grenlandię. Wszystkie publikacje, mapy,